

Izhaja od leta 1959
Letnik XXXXI, št. 3
Hrastnik, 18.7.2001

STEKLAR

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Pred pomembnimi odločitvami

Embalažno steklo

ISO - notranja presoja

Benificirana doba po novem

Intervju: Radovan Krneta

Opal- Hrastnik

Sodexho - dnevi tajske kuhinje

Svet delavcev

Sindikata

STEKLARNA HRASTNIK

MISLI UREDNIKA...

Obletnice so običajno čas, ko se ozremo na pretekle dogodke, ocenjujemo in komentiramo prehojeno pot, s časovne oddaljenosti pa tudi treznejše gledamo na preteklost. Predvsem na tiste dogodke, ki so zaznamovali naše življenje in v katere smo bili tudi neposredno vpeti.

Tako nekako je potekala tudi obeležitev 10-letnice osamosvojitve Slovenije, ki

smo jo proslavili konec meseca junija.

Ločene proslave, na katerih vsakdo razlaga svojo plat zgodbe ter še vedno močno prisotno dokazovanje o tem, kdo ima več ali manj zasluga za osamosvojitve, so postale že kar stalnice tega praznika. Če so nas takšni dogodki še pred leti vznemirjali, sprožali številne polemike, pa se danes večina državljanov in državljanov ne ukvarja več s temi temami. Menjava družbenega sistema je v naše življenje namreč prinesla številne spremembe. Nekatere spremembe, ki bodo posegle v naše vsakdanje življenje, pa nas še čakajo.

Zaključek privatizacije, predvsem pa konsolidiranje lastniških struktur, predvidene spremembe delovne zakonodaje, proces globalizacije in številne vsakodnevne spremembe bodo v bližnji prihodnosti pokazale ali bomo v Sloveniji krenili po poti kapitalizma ameriškega tipa ali bo šel naš razvoj v smeri socialno prijaznejšega skandinavskega tipa kapitalizma.

Ne glede na to dilemo, pa je že danes povsem jasno, da nam, ki si svoj kos kruha režemo na zahtevnih svetovnih trgih, tudi v prihodnosti ne bo nič lažje. Ostra konkurenca, nenehno dokazovanje in potrjevanje bodo naša stalnica tudi v naslednjem desetletju.

Da bomo tem izzivom kos, moramo v prihodnosti svoj razvoj graditi predvsem na spodbujanju in motiviranju kreativnosti zaposlenih. Trdno sem prepričan, da imamo na tem segmentu še ogromno neizkoriščenih možnosti. Uvedba instrumentov in sistema motiviranja zaposlenih, spodbujanje inovativne dejavnosti, spodbujanje in vlaganje v izobraževanje so le nekatera izmed področij, na katere stavijo najuspešnejša podjetja.

Urvnilovka oz. podjetje, kjer niso vzpostavljeni mehanizmi spodbujanja kreativnosti, podjetja, kjer zaposleni ne vidijo možnosti napredovanja na delovnem mestu in razvijanja poklicne kariere, preprosto nimajo prihodnosti.

Analiza, ki je bila opravljena o vzrokih stečajev nekaterih podjetij, je nedvomno pokazala, da niso bili razlogi za propad podjetij previsoke plače, (te so običajno v takih podjetjih izredno nizke), pač pa nesposobnost aktiviranja razvojnih potencialov zaposlenih. Skromni premiki v tej smeri so se pričeli tudi v našem podjetju in upam, da so le uvod v obdobje, ko bomo tem temam namenili še več pozornosti.

Vsem članom kolektiva, našim upokojujencem in ostalim bralcem Steklarja želim v imenu uredniškega sveta prijetno dopustovanje in lep pozdrav do naše naslednje številke steklarja, ki bo izšla v mesecu septembru.

GLAVNI UREDNIK
Soniboj Knežak

STEKLARNA HRASTNIK PRED POMEMBNI ODLOČITVAMI

Na področju steklarstva na evropskem trgu ni zaznati neke posebne konjunktura, ponudba steklenih izdelkov je še vedno mnogo večja kot je povpraševanje po njih. Vzhodnoevropske steklarne postajajo vedno boljše, njihovo poslovanje je vedno bolj usposobljeno za trgovanje na zahtevnem evropskem in svetovnem trgu, sicer pa so zahodnoevropska podjetja v veliki meri prevzela vzhodnoevropske steklarne. Razlog za prevzeme je potrebno iskati predvsem v velikosti teh trgov pa tudi v poceni delovni sili.

Steklarne Hrastnik je ena tistih redkih steklar iz območja držav v tranziciji, ki je ostala v lastniškem smislu v slovenskih rokah. V zadnjem obdobju smo imeli kar nekaj obiskov potencialnih interesentov iz tujine za naše podjetje. Zaradi svoje programske heterogenosti, majhnosti slovenskega trga, nekajkrat višje cene dela v primerjavi z ceno dela v vzhodnoevropskih državah, predvsem pa zaradi izrazite prostorske stiske v samem proizvodnem procesu, posebnih interesov za naše podjetje niso pokazali. Kakšna bo lastniška struktura v bodoče, je iz teh razlogov v tem trenutku zelo težko reči.

Naše podjetje se v tem trenutku po mojem mnenju dobro drži. Naše proizvodne kapacitete so v glavnem zasedene, podjetje posluje skladno s sprejetim poslovnim načrtom, zaradi plačilne sposobnosti naših kupcev Steklarne nima plačilnih problemov, redno poplačujemo vse obveznosti do bank, dobaviteljev, zaposlenih in ostalih udeležencev v poslovnem procesu, investiranje v razvoj novih izdelkov in nakupe nove opreme poteka po planu. Podjetje se finančno krepí, ti trendi naj bi bili prisotni tudi v naslednjem letu, ko tudi ni pričakovati posebnih investicijskih vlaganj in s tem motenj v proizvodnji.

Že v jesenskem delu letošnjega leta

pa bo potrebno postaviti koncept generalnih obnov G in H kadne peči ter pripadajočih proizvodnih linij. To bo izrazito zahteven projekt po finančni plati, saj ocenjujemo, da bo investicijska vrednost teh dveh remontov v višini med 10 in 15 mio DEM, predvsem pa bo to izjemno zahteven projekt v tehnološkem smislu. Steklarne Hrastnik je namreč v tem trenutku pred težko odločitvijo kako naprej, saj bi napačna odločitev dolgoročno blokirala uspešnost podjetja.

S 1. januarjem naslednjega leta naj bi pričelo poslovati hčerinsko podjetje Steklarne Hrastnik - Vitrum, to je podjetje za avtomatsko proizvodnjo steklenih izdelkov. Ustanovitev tega podjetja predstavlja na nek način reinženiring kompletnega poslovnega procesa v tej sredini, saj se na novo definirajo organizacija, relacije med posameznimi službami, obenem pa bomo očistili program vsega, kar ne sodi v to sredino.

Kljub relativno ugodni poslovni poziciji Steklarne Hrastnik pa ne smemo zamuditi niti ene tržne priložnosti, saj so razmere na evropskem trgu izjemno problematične. Priča smo zapiranju obratov in tovarn eminentnih evropskih proizvajalcev steklenih izdelkov, ki so mnogokrat večji od nas, katerih tehnološki nivo je bistveno višji od nivoja v našem podjetju. Relativno uspešnost Steklarne Hrastnik gre zato pripisati dolgoletnemu trudu in naporu vseh v našem podjetju, predvsem pa tistih posameznikov, ki poslujejo direktno z našimi partnerji na vseh poslovnih področjih. Steklarne Hrastnik niso zidovi, steklarske peči, proizvodne linije, Steklarne Hrastnik smo ljudje s svojimi značilnostmi in sposobnostmi in očitno smo takšni, kakršni smo, sprejemljivi partner na zahtevnem evropskem in svetovnem prostoru.

Direktor
mag. Stojan Binder

EMBALAŽNO STEKLO

Že precej časa nismo poročali, kaj se dogaja v programu embalažnega stekla in zato je pred vami kratka informacija o doseženih rezultatih, o naših slabostih in splošni situaciji na trgu.

Do konca letošnjega maja je 15.600.000 kom najrazličnejših steklenih izdelkov zapustilo oba IS-stroja in hladilni peči. Še več komadov je bilo odpremljenih našim kupcem, saj smo v obdobju od decembra 2000 zaloge zmanjšali še za 13%. Vse s poslovnim načrtom zastavljene cilje presegamo, tako da program embalažnega stekla prispeva k pozitivnim rezultatom poslovanja podjetja. Že od začetka leta smo se zavedali, da s samim povišanjem cen izdelkov ne bo mogoče pokriti bistveno povišanih stroškov energije, kartonov in drugega materiala, zato skušamo s

strategijo razvoja zahtevnih izdelkov za nove preferenčne segmente ustvarjati višjo dodano vrednost. Proizvodnja ni vedno uspešna takoj, vendar moramo z voljo ter z zavedanjem in uveljavljanjem svojih sposobnosti slediti cilju, da bomo proizvajali tudi to, kar drugi ne zmorejo in si tako ustvarjali trajnejše konkurenčne prednosti. Dolgoročno razvojno povezovanje z našimi kupci je ustvarilo medsebojne odnose, ki daleč presegajo običajno poslovno sodelovanje. V takih odnosih pa se tudi naše manjše napake tolerirajo. V lanskem letu so bile reklamacije resnično minimalne, v letošnjem letu in še posebej v zadnjih mesecih pa so reklamacije kvalitete (slab vizualni izgled, lom, neustrezen volumen, ...) in ponovno tudi odpreme (slabo zašronfirane palete, mokre palete, neustrezno nakladanje) zelo pogoste.

Naj se ta informacija razume kot opozorilo in naj se razume kot prošnja, da bomo pri svojem delu doslednejši in bomo tako prispevali k takojšnjemu izboljšanju kvalitete na vseh nivojih.

Stanje na trgu je takšno, da povpraševanje bistveno presega razpoložljive proizvodne možnosti, ki so v celoti zasedene za letošnje leto. Če se ob tem pomisli, da je to dobro, moramo pojasniti, da je zelo nevarno.

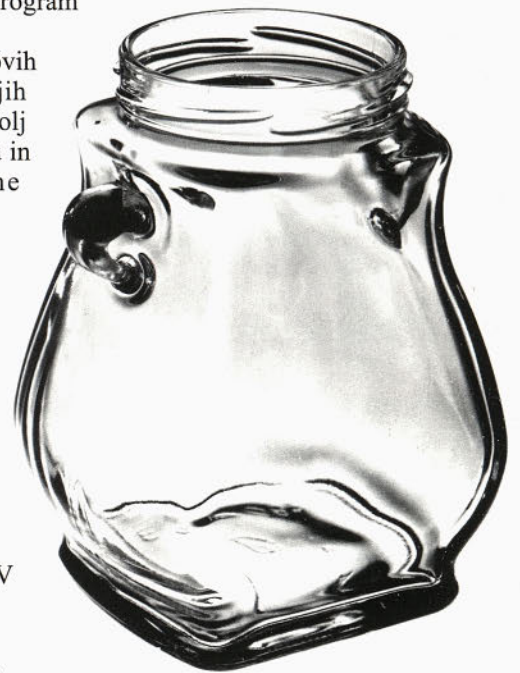
Kupcem njihovih potreb ne moremo izpolniti, zato iščejo druge dobavitelje. Kaj to pomeni za Steklarno, je trenutno težko napovedati. Po naši raziskavi in oceni so vzroki za nastalo situacijo:

- zapiranje steklar v svetu;
- povečano povpraševanje po specialnih steklenicah, ker glavnina končnih uporabnikov

poleg standardnega programa uvaja tudi program specialnih steklenic;

- močan razvoj novih izdelkov v zadnjih letih, ki se vse bolj uveljavljajo na trgu in se tako količine povečujejo.

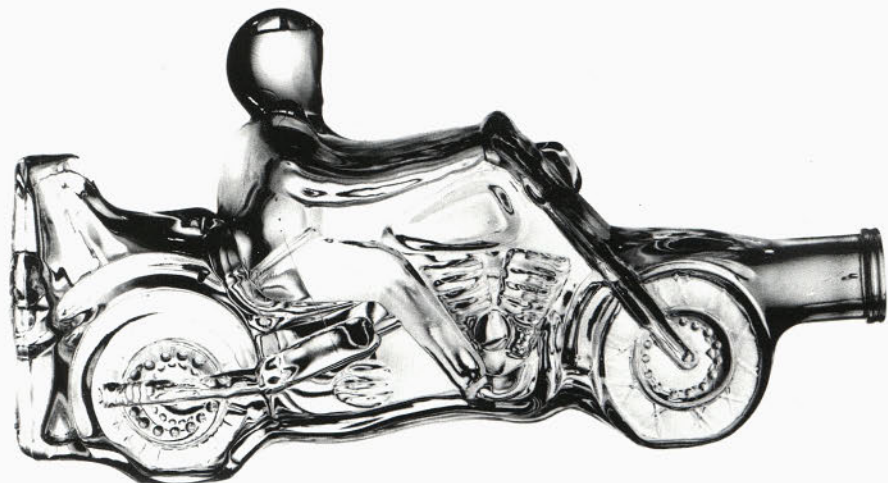
Zaradi premajhnega talilnega objekta nimamo nikakršne možnosti, da se hitro prilagodimo razmeram na trgu. Trenutno je naša edina možnost, da s čim uspešnejšo proizvodnjo proizvedemo maksimalno. V

prodaji pa se bomo trudili zadržati bolj dobičkonosne proizvode in obvladovati nezadovoljstvo kupcev zaradi naše nezmožnosti realiziranja vseh danih naročil.

Majda Krošlin

Primeri zahtevnih personaliziranih izdelkov (sokreiranje) embalažnega programa Steklarne Hrastnik - steklenice Jadrnica, Krf, Harley in posoda Bolero za prvovrstne evropske kupce (V. Bruni, Kefla Glas).

BENIFICIRANA DOBA IN OBVEZNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (v nadaljevanju besedila zakon) lahko poimenujemo tudi reformni zakon, začel je veljati 1.1.2000 in je prinesel veliko sprememb v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja. S tem dnem se je dejansko začela izvajati pokojninska reforma, ki je rezultat štiriletnega oblikovanja, sprejemanja, dograjevanja in dogovarjanja med socialnimi partnerji, to je državo, delodajalci in delojemalci. Poleg vseh sprememb je velika novost tudi ureditev beneficirane delovne dobe in novega obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga bom v prispevku na kratko predstavila. Poudariti je treba, da je ta del zakona (beneficirana delovna doba in obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje) začel veljati s 1.1.2001, torej je do tega datuma veljal stari sistem.

Reformni zakon ukinja beneficirano delovno dobo, to je dobo, ki se na določenih delovnih mestih šteje s povečanjem in jo nadomešča z obveznim dodatnim pokojninskim zavarovanjem. Določeno je seveda tudi prehodno obdobje oziroma prehodni režim za delavce, ki ob uveljavitvi tega zakona ali so vsaj nekoč delali na beneficiranih delovnih mestih. To pomeni, da se za te delavce sistem ne spreminja ali vsaj ne spreminja v celoti, glede na do 1.1.2000 veljaven sistem. Prehodni režimi so naslednji:

I. režim - za delavce, ki so bili na dan 31.12.2000 razporejeni na beneficirano delovno mesto in imajo vsaj 25 let skupne pokojninske (delovne) dobe - velja za moške oziroma vsaj 23 let delovne dobe - velja za ženske. Za te delavce bo do upokojitve veljalo, da se jim število mesecev benefikacije prišteva h koledarskim mesecem in se jim

hkrati enako število mesecev odšteva od možne upokojitvene starosti. Sistem se za te delavce ne spreminja.

II. režim - za delavce, ki so do 1.1.2001 imeli priznan vsaj en mesec benefikacije, ne izpolnjujejo pa pogoja skupne delovne dobe (kot delavci iz predhodne točke: 25 let - moški oziroma 23 let - ženske).

Za te delavce velja, da se jim število mesecev benefikacije, dopoljenih do 31.12.2000, šteje v pokojninsko dobo, kot je to veljalo do uveljavitve tega zakona - meseci benefikacije se jim prištejejo k skupni delovni dobi; za mesece benefikacije, zbrane do 31.12. 2000, se jim zniža tudi starostna meja, za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Za ta režim je potrebno upoštevati seveda tudi prehodna obdobja, ki jih zakon določa za postopno višanje polne starosti in višanje pokojninske (delovne) dobe. Prehodna obdobja so določena različno in sicer najkrajše obdobje je določeno do leta 2008, najdaljše prehodno obdobje pa do leta 2023.

Za te delavce tudi velja, da po 1.1.2001 "stopijo" v sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

III. režim - za delavce, ki so se oziroma se bodo na nekdanj beneficiranih delovnih mestih prvič zaposlili po 1.1.2001. Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje je torej institut, ki ga reformni zakon uvaja povsem nanovo in nadomešča prejšnjo beneficirano delovno dobo. To zavarovanje pomeni, da morajo delodajalci plačevati zakonsko določene prispevke za delavce, ki delajo na prejšnjih beneficiranih delovnih mestih, zato da bi se iz tako zbranih sredstev zagotavljale pravice iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Ti prispevki znašajo najmanj toliko, kot so znašali prejšnji prispevki za beneficirano delovno dobo in se plačujejo na tako imenovani osebni pokojninski račun delavca. Za pravice iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja

jamči država. Te pravice pa so dodana doba, obvezno zdravstveno zavarovanje v času uživanja poklicne pokojnine in poklicna pokojnina, ki se lahko, v kolikor je to predvideno s pokojninskim načrtom, izplača v različnih oblikah, ki jo izbere delavec.

Dodana doba, ki bo priznana vsem delavcem, ki bodo obvezno dodatno pokojninsko zavarovani znaša za vsako koledarsko leto zavarovanja 3 mesece. To zavarovanje bo torej omogočilo hitrejšo izpolnitev pokojninske dobe za starostno pokojnino. Vendar pa dodana doba na drugi strani pomeni, da lahko pride do zmanjšanja pokojnine zaradi nedoseganja polne starosti - dodana doba torej ni delovna doba in se ne upošteva pri odmeri pokojnine. Dodana doba se uveljavlja postopno v prehodnem obdobju in sicer po 1 mesec, od leta 2002 in do leta 2013.

Poklicna pokojnina, določena s pokojninskim načrtom, je prav tako, ena izmed pravic, ki jo po novem zakon daje zavarovancem, ki delajo na prejšnjih beneficiranih delovnih mestih. Delavec se lahko, v kolikor je to predvideno s pokojninskim načrtom, sam odloča o obliki izplačila poklicne pokojnine, in sicer:

- v obliki poklicne pokojne - izplačuje se v obdobju od pridobitve poklicne pokojnine do uveljavitve pokojnine iz obvez-

nega pokojninskega zavarovanja, delavec je v tem času do obvezno zdravstveno zavarovan.

- v obliki znižane poklicne pokojnine - izplačuje se do smrti delavca kot dodatek k starostni pokojnini, delavec pa se seveda upokoji istočasno kot pri obveznem zavarovanju - v drugačni obliki izplačila - primer je lahko enkratno izplačilo v višini "privarčevanih" sredstev na osebem pokojninskem računu delavca, delavec pa lahko tudi odloži začetek uživanja poklicne pokojnine.

Delavci, ki se invalidsko upokojijo, imajo pravico do izplačila "premoženja" na osebem pokojninskem računu.

Zgornji prispevek je samo izsek iz reformnega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in predstavlja le en del pravic in načina uveljavljanja pravic iz pokojninskega zavarovanja. Zavarovanje, ki se po tem delu zakona izvaja, je tako imenovani drugi steber pokojninskega zavarovanja. V prihodnji številki bomo predstavili t.i. prvi steber oziroma del pravic, ki izhajajo iz zavarovanja po prvem stebru pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Ksenija Jakopič

Slogan Steklarne Hrastnik:

PRIHODNOST GRADIMO ZDAJ

**WE ARE MAKING
THE FUTURE NOW**

Nagrajenec Dneva stekla in svetlobe

RADOVAN KRNETA

"Radovan Krneta sodi v krog tistih ljudi, ki je opažen v podjetju predvsem zaradi svoje visoke strokovne usposobljenosti na področju industrijske elektronike. Po odhodu nekdanjega mojstra instrumentarske delavnice Jožeta Pavliča je uspešno, v največji možni meri zapolnil nastalo vrzel. Na njegovem področju se tehnologija dinamično razvija, Steklarna Hrastnik pa posebno v zadnjem času v vse večji meri posodablja svojo opremo, v katero je vgrajena tudi ta zahtevna tehnologija. Radovan Krneta je eden tistih posameznikov, ki aktivno spremlja razvoj na tem področju ter vlaga veliko naporov za obvladovanje problemov, do katerih prihaja z instalacijo nove opreme".

Te besede naj bi slišal "Farči", kakor ga vsi kličemo, ob prevzemu priznanja novembra lani, vendar so ga žal okoliščine zadržale, da jih ni. Kljub temu in tudi dejstvu, da se nikdar ne izpostavlja, ne hvali, ne poudarja svojega dela in tudi za tale intervju sem ga komaj nagovorila, je bilo njegovo delo in on sam opaženo ter je vredno predstavitve v našem časopisu.

Zelo dolgo se že pozna, zato sva se tudi v tem pogovoru tikala.

Še vedno drži, da več ljudi več ve.

Rojen si v Sisku. Kdaj ste prišli v naše kraje, kako so tekla tvoja mladostna leta?

Zelo majhen sem še bil, ko smo prišli v Hrastnik. Tu sem obiskoval osnovno šolo, prav tako sem v Zasavju hodil tudi na srednjo šolo. Oče je žal kmalu umrl, materina skrb za naju s sestro Dragico je bilo povezana z velikimi odrekami, naperi in mnogimi nadurami, ki jih je v satinirnici Steklarne težko prigarala, da smo se dostojno preživeli. Poskrbela je tudi, da sem v Steklarni dobil štipendijo in kasneje delo. Za vse to ji bom vedno hvaležen. Imel sem sicer željo, da bi šel za elektronika v Ljubljano, pa sem se moral spustiti na realna tla in biti zadovoljen tudi z zagorsko šolo.

je najboljši učitelj za vse nas. In naš mojster ni bil le to. Bil je človek, ki je, ne le meni, vsem nam, stal ob strani v vsakršnih situacijah. Od njega smo se mnogi lahko veliko naučili, bil je posebitev pravičnosti. In to so stvari, ki ostanejo, ob katerih ti je vedno prijetno pri srcu, ko se jih spominjaš, ker so toplo zakoreninjene nekje v očem skritem koščku srca.

In kako ste se znašli po njegovem odhodu?

Postavil nam je trdne temelje tako po postavitvi delavnice, kot po znanju. Priložnost za nadgradnjo pridobljenega znanja pa sta mi velikodušno in prijazno tudi že prej ponudila mlada inženirja elektro stroke g. Franci Zajc in g. Samo Kreže. Veliko mi pomeni, da se

G. Jože Pavlič je človek, ki je, ne le meni, vsem nam, stal ob strani v vsakršnih situacijah.

V Steklarno si prišel leta 1983. Kdo ti je najbolj pomagal pri prvih korakih poklicne poti?

Kar precej sodelavcev sem zamenjal v vsem tem času, z nekaterimi smo še vedno skupaj, nekateri so poiskali poklicno usmeritev drugje, nekateri pa so odšli v zasluženi pokoj. Eden od njih je mojster Jože Pavlič, ki je bil moj mentor na samem začetku poklicne poti. Svojega vedenja tudi ni skrival, bil

lahko, čeprav ju je poklicna pot odnesla drugam, še vedno obrnem nanju. Na začetku pa sem nekatere svoje ideje in rešitve še vedno najprej premlel z g. Pavličem, ki mu tudi v pokoju takšno "mletje" ni bilo nikdar odveč.

Izziv mi je vedno predstavljalo tudi zavedanje, da mi nekdo ni povedal vsega, ko sem skušal preostanek najti oz. odkriti sam. Če pa le ni šlo, me tudi danes ni sram vprašati

koga, ki ima več znanja kot jaz. Domala vedno so mi bili vsi pripravljeni prisluhniti in pomagati. Včasih gre tudi le za izmenjavo mnenj - več ko jih slišiš, bolje je. Še vedno drži, da več ljudi več ve.

Pa vendar, vsi ste imeli enake možnosti, kaj misliš, da je razlog, da nekateri izstopate bolj, da si ti po mnenju ljudi, ki se na te reči spoznajo, najboljši na področju vodenja peči?

Morda, le morda, smo nekateri mojstrom prisluhnili malo bolj, se zanimali še za kakšno zadevo izven delokroga in si z nekaj strokovne literature še doma malo zapolnili možgane, nato pa teorijo preizkusili še v praksi. Vedno me je mikal tudi izredno hiter napredek v znanju na našem področju, skoraj popoln zasuk v avtomatizacijo in računalništvo. Skrivnosti notranjosti računalniških škatel oz. ogromnega znanja, ki je v njih, pa sem se tudi po končanem delavniku rad odpiral.

Veliko časa je potrebnega tudi za opazovanje peči (za nekatere nepotrebnega), pri čemer je potreben predvsem mir in potrpljenje. Zakaj je to tako pomembno?

Res je, to delo ni na kratke steze, to ni kot stisk stikala, pa žarnica zagori. Gre za to, da se določena spre-

membra pri regulaciji, ki je bila opravljena, odrazi mnogo kasneje in da je obnašanje peči in spremljajoče pojave treba zaznati, jih opaziti, da se lahko predvidiš nadaljnje ukrepe, se odločiš o dodatnih spremembah... To čakanje je včasih dolgo tudi tri, štiri ure. Pričakoval pa bi, da se vsaj tisti, ki se na te reči spoznamo, ki smo pravzaprav enakega poklica, razumeli, čemu je to potrebno. Pa tudi ni vedno tako.

Kako pa v vašem poklicu teče običajen delavnik?

Zelo malo časa prebijem v delavnici. Večinoma sem v različnih delih tovarne. Delavnik se začne s kontrolo peči, obhodom po tovarni, pregledom raportnih knjig, odpravo eventualnih napak oz. popravilom naprav glede na te napotke, nato pa so vedno "klici na pomoč" iz različnih delov podjetja.

Ima delo elektrika oz. instrumentarca v Steklarni kakšne specifične v primerjavi s tem poklicem kje drugje?

Mislím, da je v Steklarni pri našem poklicu veliko večja zahtevnost kot npr. pri Rudniku, v Strojni idr. Potrebno je imeti več znanja, obogatenega z izkušnjami, povezovanjem različnih področij znanja in dela.... Pri nas že dolgo nismo elektrika oz. instrumentarca v klasičnem smislu - za menjavo žarnic oz. popravilo

Vedno me je mikal tudi izredno hiter napredek v znanju na našem področju.

motorjev. Včasih že komaj sledimo napredku elektronike, veliko jih opravlja dela, za katera bi bila druga potrebna oz. plačana V. stopnja izobrazbe, na nekaterih področjih, zlasti pri programiranju, pa so naša dela tudi na nivoju inženirskega dela.

Še najbolj mi je naš rang dela in znanja postal jasen, ko smo "temprali" v drugih tovarnah. Žal pa se to v prejemkih prav nič ne pozna. Prav tako pa tudi ni razlik med plačami dobrih in slabih delavcev enakih poklicev znotraj podjetja, kar je velik demotivator boljšim. Če bo vodstvo hotelo nadaljnje poglobljanje in strokovno delo, bo potrebno nekatere premike narediti tudi pri sistemu nagrajevanja in dobro delo nagraditi oz. stimulirati, za slabo pa seveda sledi obratno.

Ali je bil to razlog, da ste nekajkrat razmišljali o odhodu iz podjetja. In kaj vas je od tega v zadnjem trenutku odvrgnilo?

Plača je bila seveda glavni razlog, zato sem se za to odločal kljub temu, da sem imel svoje delo vedno rad. Takrat še nisem imel družine,

da sem si v zadnjem, odločilnem trenutku premislil. Najbrž sem bil prevelik "ziheraš".

Ljudje vašega poklica so se v Steklarni Hrastnik ogromno naučili. Če bi odšli bi odnesli tudi veliko znanja - za katerega se vedno bolj zavedamo, da je tudi denar. Na to pogosto pozabimo. Kaj pa podmladek, kaj pa instrumentarij - kako je s tem?

Podmladka praktično ni, kar je velika škoda. Starostna struktura je visoka, s časom lahko pričakujemo še manj ljudi, ki bodo fizično in psihično sposobni delati zahtevna dela, kakršna pri nas so. Na drugi strani pa tudi orodja ni dovolj, včasih celo najosnovnejšega ne. Moram pa povedati, da se nova inženirska struktura zelo trudi, da bi nas opremila z vsem potrebnim, da instrumentarij ne bi predstavljal ovire, vendar jim vedno ne uspeva.

Kako pa občutite oz. ocenjujete združitev obeh delavnic - elektro in instrumentarske, ki je ena od zadnjih sprememb vašega obrata?

Mislím, da ta odločitev ni bila

združitev dveh poklicev v enega (odprava enega dežurnega delavca). Mislím, da je vsako nadaljnje zmanjšanje izvršiteljev v škodo podjetju. Glede na zahtevnost del v naši tovarni in njeno velikost, mislím, da ta odločitev ne bi bila racionalna. Tudi finančno ne, saj bo na koncu treba poveriti dela zunanjim izvajalcem, kar se je še vedno izkazalo za najdražji izbor med variantami. Ne smemo tudi pozabiti, da se v določenih obdobjih izklopi kar vrstijo. Tudi odgovorni vedo, kaj to pomeni za našo proizvodnjo, naše peči, naše stroške...

Čudi me tudi, da je delavnica, ki je bila znana kot "valilnica" strokovnjakov Steklarne Hrastnik naenkrat nepotrebna in odveč - vsem trendom v elektroniko in robotizacijo navkljub.

Veliko ste sodelovali pri remontih. Katera je po vašem mnenju najbolj važna faza vsakega remonta?

Brez dvoma je to priprava pred remontom, pomembno pa je tudi vodenje in organizacija del med samim remontom.

Brez dvoma je najpomembnejša faza priprava pred remontom.

Kako pa glede na povedano ocenjujete zadnji remont?

Pri mnogih remontih sem sodeloval v teh 18. letih delovne poti. V zadnjih šestih letih so bile v remontu vse tri velike peči, prav tako tudi manjše. Lahko rečem, da je bil vsak naslednji remont slabše izveden od predhodnega, zadnji pa prav najslabše. Žal mi je, da moram to reči, ker so se vsi, ki so zanj prevzeli odgovornost, zelo trudili, še posebej g. Polak. Naše področje je bilo zaradi menjave strokovnega kadra zelo slabo. G. Tušek in g. Strniša sta kljub ogromnemu drugemu znanju z elektro področja "padla z neba" na ta najbolj pomemben del nadaljnje proizvodnje. Največji ekspert tega ne bi naredil bolje, pa vendar to za takšen obseg ni bilo dovolj dobro. Bili smo že sredi remonta, ko še nismo imeli materiala, nismo imeli načrta za izdelavo elektro kurjenja... Zato se ne bojim reči, da je bila tako priprava kot izvedba slaba.

Peč je nova, je dobra, stroj je nov, regulacija pa stara (kot stara školjka na novem avtu). Nekateri regulacije, merilni instrumenti so stari tudi 20 let.

Poleg tega bi moralo biti obvezen

sestavni del tudi izobraževanje ljudi, ki stroj upravljajo - strojnikov in vzdrževalcev. Zato se ne gre čuditi podpovprečnim izdelkom, ki prihajajo iz hladilne peči. Nihče ne oporeka kvaliteti stekla, izdelki pa niso in niso dobri. In spet in spet kličemo strokovnjake proizvajalke stroja na pomoč...

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno izboljšati, da bi bili rezultati dela na vašem področju in na področju celotnega podjetja boljši?

Predvsem bi bilo potrebna več sodelovanja. Vodilni različnih področij - elektro - strojnega - osnovne proizvodnje obeh programov - zmesarne - skladišča, morda še kdo, bi morali na vsakodnevem jutranjem sestanku skupno doreči proizvodne probleme. Sedaj pa se na vrsti področnih skupov prelaga odgovornost na tistega, ki ga ni poleg. To je začaran krog, brezizhodna situacija. Če našim manjka znanja, je potrebno pripeljati še kakšnega strokovnjaka, skratka ne se vrteti na mestu in prikrivati svoje napake s kazanjem na pomanjkljivosti drugih.

In kar se tiče vaše delavnice?

Mislím, da skoraj vsi tukaj zaposleni ne prihajamo na delo samo za "žigovanje kartice" in vedrenje pod tovarniškimi zidovi, ampak dejansko "dihamo" s Steklarno. Nihče se ne vpraša, kako je mogoče zdržati, ko se živo srebro dvigne do 50 C in pri tem domisliti najboljše rešitve ter jih še fizično izvajati. Seveda nam je to vsakdanje, nič novega, kljub temu pa smo še vedno razočarani, ko se na koncu pri vodstvu pojavi dilema o upravičenosti dodatkov, s katerimi se skupaj z dodatkom za štiriizmensko delo komaj izognemo kategoriji, ki prejema doplačilo do prejema minimalne plače. Pa saj sem o tem danes že govoril, pa sem nad našimi prejemki in razmerji znotraj tako razočaran, da se kar ne znam ustaviti. To seveda slabo vpliva tudi na motivacijo za delo. Prav tako pa bi bila za naše dobro delo potrebna dobra tehnična opremljenost, ki je tudi ni in široka usposobljenost. Le to zadnje večina instrumentarcev ima.

Kdo in kdaj ti je povedal, da si prav ti eden od nagrajencev Dneva stekla in svetlobe?

Nekateri premike bo treba narediti tudi pri sistemu nagrajevanja in dobro delo nagraditi oz. stimulirati, za slabo pa seveda sledi obratno.

bil sem neobremenjen, iskal sem čim ugodnejšo priložnost za nadaljnje poklicno življenje. V času, ko menjava zaposlitve ni bila problem, so si sposobni in pogumni pač iskali boljše življenje - pri tem so se seveda prepustili riziku.

Na koncu pa je vedno nanoslo tako,

dobro premišljena in pomeni za nas korak nazaj. Zaenkrat sicer še delamo vsak na svojem področju, le v določenem segmentu del se dela prekrivajo. Vsako je po svoje zahtevno in med njima so velike razlike. Vem, predvideno pa je zmanjšanje števila delavcev ter

**Podmladka praktično ni,
kar je velika škoda.**

Dva dni prej mi je pri nadurnem šihu okrog osmih zvečer povedal moj predpostavljeni g. Polak. Žal pa mi je na dan podelitve prometni zamašek onemogočil. da bi ga osebno prevzel. Morda je kdo mislil, da sem prevzet, da mi nič ne pomeni, da ga bojkotram, kar gotovo ni res. Bil je pač nesrečen splet okoliščin. Se zgodi ...

Kakšne pa so vaše želje?

Večina mojih želja je povezanih z mojo družino, kateri namenjam tudi ves svoj prosti čas. Hči ima tri leta. Srečen sem, ko opazujem, kako se razvija, kako zna užiti sleherni minutko dneva. Še zlasti pa me veseli, da je zdrava in da nam prijetno pestri vsakdanje življenje. Zato si želim, da tako tudi ostane. Ker ima trenutno zdravstvene težave moja mama, si seveda želim, da ne njej ne nam na njeno bolezen ne bi bilo potrebno več misliti.

Od otipljivih, materialnih želja pa si želim malo večjo plačo, predvsem pa razrešitev svojega stanovanjskega problema, saj vsi skupaj živimo v enem stanovanju. Kakšnih eksotičnih želja pa zaenkrat nimam.

Kar nekajkrat med najinim pogovorom sem pomislila na pravljični lik Malega Princa, zlasti tisto njegovo večno misel: "Bistvo je očem skrito". Ko sedaj razmišljam zakaj, sem se spomnila čustvenih besed, ki jih je namenil svoji mami, svojemu prvemu mojstru, svoji hčerki in družini. Pa tudi nanj, kako (razen v trenutkih, ko se odločuje, da od nas odhaja), nekako neopaženo dela, skrbi, da bi srce tovarne normalno bilo, saj le tako lahko pričakujemo, da si bomo v njej služili vsakdanji kruh. In si pri tem želi, da bi bil ta kos takšen, ki bo omogočal človeka dostojno življenje.

Pa še ena misel se mi zdi značilna za ta pogovor. Tagore je nekoč davno zapisal: "Gospodar me spoštuje kadar delam, toda ljubi me, kadar pojem". Farčiju želim, da bi, katerega koli "gospodarja" bo že imel, ta poskrbel za drugi del Tagorejeve misli.

Pogovarjala se je
Marinka Anžlovar

V Steklarni Hrastnik potekajo pospešene aktivnosti za izgradnjo sistema ISO 9001 s ciljem, da do konca meseca septembra pristopimo k pridobitvi ISO certifikata, ki ga podeljuje zunanja certifikacijska hiša BVQi. V operativnem smislu so bili izdani že vsi organizacijski predpisi ter delovna navodila vključno s poslovníkom kakovosti, kot krovnim dokumentov v izgradnji sistema kakovosti. Pred zunanjo presojo pa je smiselno opraviti notranjo presojo, kjer notranji presojevalci preverijo:

- ali je sistem kakovosti v praksi vzpostavljen in popoln;
- ali je sistem kakovosti izvajan pravilno ter
- ali je sistem kakovosti učinkovit in s tem "dozorel" za prijavo na zunanjo presojo.

Tako je dne 15. in 16. maja 2001 v Steklarni Hrastnik potekala prva notranja presoja v letu 2001. Notranjo presojo je izvedla kvalificirana skupina notranjih presojevalcev v naslednji sestavi:

1. Mateja REBOV
2. Marino ZORC
3. Ivanka FIRŠT
4. Aleš ŠTEFANE
5. Joži ZUPAN
6. Edo ZORKO
8. Biserka JERMAN
9. Ivan BUČEVEC
10. Mateja KORITNIK
11. Sabina MEDVED
12. Sabina ŽLINDRA, predstavnik vodstva za kakovost
13. Soniboj KNEŽAK, vodja projekta
14. Almutasem ASSAYED, zunanji sodelavec
15. Martina KANDOLF, vodilni presojevalec

Notranji presojevalci so najprej pregledali dokumentacijo (organizacijske predpise, delovna navodila, evidenca, poročila,

zapise), nato pa so po vnaprej izdelanem vprašalniku preverjali ali se zapisane aktivnosti v praksi res izvajajo tako kot so zapisane. Pri tem so v vprašalnik zapisali svoja opažanja in ugotovljene neskladnosti. Po končani presoji so se presojevalci zbrali na zaključnem sestanku, kjer so bili pregledani rezultati presoje. Vse zaznane neskladnosti so bile v pisni obliki podane vodstvu družbe z namenom sprožitve preventivnih in/ali korektivnih ukrepov za izboljšanje sistema kakovosti.

Notranji presojevalci so presojo izvajali v skladu z operativnim planom notranje presoje. Pri tem so presojali naslednja področja oziroma naslednje elemente kakovosti:

- 4.1. Odgovornost vodstva
- 4.2. Sistem kakovosti
- 4.3. Pregled pogodb
- 4.4. Obvladovanje razvoja
- 4.5. Obvladovanje dokumentov in podatkov
- 4.6. Nabava
- 4.7. Obvladovanje proizvodov, ki jih dobavi odjemalec
- 4.8. Identifikacija in sledljivost proizvodov
- 4.9. Obvladovanje procesa
- 4.10. Kontrola in preskušanje
- 4.11. Obvladovanje, kontroliranje, merjenje in preskušanje opreme
- 4.12. Status kontrole in preskušanja
- 4.13. Obvladovanje neskladnih proizvodov
- 4.14. Korektivni in preventivni ukrepi
- 4.15. Ravnanje, skladiščenje, pakiranje, zaščita in dostava
- 4.16. Obvladovanje zapisov o kakovosti
- 4.17. Notranje presoje kakovosti
- 4.18. Usposabljanje
- 4.19. Servisiranje
- 4.20. Statistične metode

Pri notranji presoji so presojevalci prišli do zaključka, da je sistem na nekaterih področjih že zelo dobro zaživel. Posebej velja pohvaliti pozitivne premike na področju komercialnega sektorja in na področju poslovanja z namenskimi orodji. Vendar pa sistem v celoti še ni vzpostavljen in skladen z zahtevami ISO 9001, saj so bila pri presoji

ugotovljena še številna neskladja, ki jih je potrebno takoj odpraviti. V smislu izboljšanja sistema kakovosti pa so presojevalci podali tudi svoja menja in priporočila. V nadaljevanju podajam nekaj bistvenih priporočil vezanih na presojo posameznih elementov sistema kakovosti:

- Vpeljati permanentno delo na področju informiranja glede politike kakovosti, da bo le-ta razumljena na vseh ravneh organizacije in bo prešla v podzavest vseh zaposlenih.
- Vodje v proizvodnji naj vzpostavijo enoten sistem vzdrževanja dokumentacije pri strojih.
- Vežano na točko standarda 4.9. - obvladovanje procesa so presojevalci ugotovili, da je potrebno takoj pristopiti k izvajanju veljavnih organizacijskih predpisov.
- Potrebno je pripraviti predpis, ki bo povezoval službo oblikovanja s sektorjem razvoja in priprave dela.

Na koncu želim poudariti, da so se presojevalci in presojanji kvalitetno pripravili na notranjo presojo, žal pa pod črto **ugotavljam, da bo potrebno močno zavihati rokave, v kolikor želimo uspešno prestati zunanjo presojo, ki je planirana v drugi polovici meseca septembra.** Ker pa sistem kakovosti v vseh sredinah še ni popolnoma vzpostavljen in "živ", **želim v tem trenutku pozvati vse odgovorne, da takoj začnejo izvajati aktivnosti za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. Pri tem pa se moramo vsi zavedati, da je vzpostavitev in vzdrževanje sistema kakovosti odvisna od slehernega posameznika v tej sredini.**

Zapisala
Martina Kandolf, vodilni
presojevalec

Analiza poslovanja jan.-maj 2001 in poletne aktivnosti

Za prvo leto samostojnega delovanja firme Opal lahko rečem, da je bilo v znamenju pozitivnih trendov tako na področju komercialne kot na področju uspešnosti proizvodnje.

Plan, ki smo ga pripravili za leto 2001, je temeljil na konjunkturi na trgu in ohranjanju produktivnosti v proizvodnji. Po prvih petih mesecih pa žal ugotavljam, da le s težavo dosegamo nivo prodaje, kljub temu da sta oba sejma - tako milanski in frankfurtski pokazala, da je opalno steklo trenutni trend. Če obdobje primerjam z lanskim letom, lahko hitro ugotovim, da smo letos izdelali precej več ponudb kot lani, pa vendar posel ne steče. Če se vprašamo, kako kupci izbirajo ponudnika, ugotovimo, da upoštevajo več kriterijev, kot so kvaliteta, fleksibilnost, cena itd. Opal gotovo šepa na fleksibilnosti in odzivnosti - predvsem imam tu v mislih kako hitro lahko kupcu izpolnimo želje. V primeru da zahteva kupec izdelek, za katerega nimamo modela, mora čakati na izdelek vsaj tri mesece, kar je v današnjem času bistveno preveč. Seveda vsak kupec daje različno težo posameznim kriterijem, pa vendar mislim, da se s povečanjem odzivnosti da pridobiti nove kupce, zato intenzivno iščemo nove orodjarne in dodatne tehnologije za izdelavo orodij. Prodaja tako letos zaostaja za planirano prodajo kar za 3.46%.

Proizvodnjo je težko primerjati z lanskim letom, saj smo lani v tem času imeli stare peči in s tem precej slabšo kvaliteto stekla. Predvsem je potrebno poudariti, da stroški, ki so pri proizvodnji nastajali, niso presegali s planom zastavljenih stroškov. Po drugi strani je proizvodnja v prvih petih mesecih sledila prodaji in jo kvalitetno servisirala. Tako smo kljub slabši prodaji ustvarili 6 mio SIT dobička.

Zadnji dnevi v proizvodnji pa me precej begajo in skrbijo, saj je produktivnost v juniju drastično padla. S planom sem predvideval padec proizvodnje v toplih dneh, a ne v takšni meri. V zadnjih dneh je bolniški stalež v proizvodnji preko 20%, oziroma je odsotnih kar preko 30 delavcev v proizvodnji. Takšen trend preko celega poletja nas bo pripeljal do dodatnega padca prodaje, saj v zadnjih dneh proizvodnja ne sledi več prodaji. Večji izpad prodaje oziroma prihodkov ima lahko za posledico v jesenskih mesecih likvidnostne probleme podjetja. Izgovor, da je ljudi premalo, ne vzdrži, saj bi pri normalni bolniški odsotnosti imeli kar dve brigadi viška, za katere ne bi imeli dela med letom.

Zadnja reklamacija firme RZB me je spodbudila k uvajanju SISTEMA kakovosti - pisano z velikimi črkami. Lanska reklamacija firme P&P in letošnja od firme RZB imata skupni imenovalec, to je počasno padanje kvalitete. G. Denzler - vodja vhodne kontrole pri RZB je poudaril: SISTEM mora zagotavljati kvaliteto, zato bomo v poletnih mesecih pripravili načrt in plan izobraževanja za vse zaposlene v Opalu. SISTEM mora biti postavljen tako, da bo izločal slabosti in nenehno ustvarjal izboljšave od izdajanja ponudb, preko kvalitete celotnega procesa, do končne odpreme kupcu.

Do konca leta je v načrtu več investicij, kot so: zbiranje opalnih črepinj in dodajanje črepinj v zmes za steklo, postavitev naprave za odsesovanje in prezračevanje delovišč, avtomatizacija nekaterih enostavnih opravil. Vendar v primeru slabih rezultatov ne bomo mogli izvesti teh aktivnosti.

Franci Zajc

Storimo nekaj za svojo varnost in zdravje pri delu

Kaj sploh "pomeni varnost in zdravje pri delu"? To je varovanje življenja, zdravja in delovne možnosti delavca ter preprečevanje poškodb pri delu, poklicnih bolezni in bolezni, ki so posledice dela ali so z delom povezane.

Tako kot so se naši predniki že pred dvestotimi leti borili za boljše pogoje na delovnih mestih, se borimo tudi mi danes, le da za druge pravice in z drugačnim načinom in sredstvi. Delovni čas takratnega delavca je trajal 16 ur, delavci niso poznali niti zdravstvenega niti socialnega niti pokojninskega zavarovanja, delavčevi svojci v primeru njegove bolezni ali invalidnosti niso prejeli nikakršne finančne podpore, pač pa so za delo nesposobnega delavca zamenjali z zdravim. Pohlepni delodajalci ni bilo mar za zdravje njihovih delavcev, temveč le hiter in lahek dobiček.

Vse to pa se je spremenilo, ko so bile ustanovljene prve socialne zavarovalniške hiše. Od tedaj do danes je minilo že dolgih 100 let, v katerih se je mnogo pogojev spremenilo (izboljšalo). Leta 1974 je

izšel že prvi Zakon o varstvu pri delu (varstvo pri delu naj bi bilo predvsem tehnično varstvo s ciljem preprečiti poškodbe pri delu in poklicne bolezni).

13. julija 1999 pa je izšel izpopolnjen, ki že s svojim imenom natančno pove, kaj zahteva: Zakon o varnosti in zdravju pri delu. Stanje varnega je dobro počutje v vseh svojih fizičnih, psiholoških in družbenih pojavnih oblikah. In ko smo že pri zdravju si kaže za vselej zapomniti: najmanj opazne in najtežje oblike zdravstvenih težav nastanejo zaradi dela v hrupu, dela s strupenimi snovmi, zaradi plinov in prahu v zraku, zaradi vročine, mraza, vibracij, prepaha, prisilne drže itd. Teh težav ne občutimo takoj, zato se do njih obnašamo ravnodušno, pojavijo se šele čez nekaj let ali celo deset let, nakar jih pripisujemo običajnim starostnim težavam, kar pa ni res.

Zaradi zgoraj naštetih dejavnikov, ki nas spremljajo na delovnih mestih, delavci večinoma delajo le 25 do 30 let, nakar se pojavijo bolezni. Če bi odpravili našete negativne vplive na zdravstveno stanje, bi delavci dosegli polno delovno dobo in izdelovali kvalitetnejše proizvode, ki bi se na tujem trgu boljše "spopadali" s konkurenco.

Predstavniki Sveta delavcev za varstvo in zdravje pri delu
Damjan PAVČNIK

ZANIMALO VAS BO

KADROVSKE VESTI

Kar krepko se že potimo v teh juljskih dneh, nazadnje pa smo vas skoznali s stanjem prvih treh letošnjih zimsko-spomladanskih mesecev. Nekaj dogodkov je vendarle bilo, in sicer:

ODJAVE:

Aprila se je za odhod v mirnejše življenjsko obdobje, v upokojenski stan odločil naš dolgoletni steklar Ivan KALUŽA, maja pa še stara steklarska mačka, izmenovodja steklarjev Anton LIPAR in Viljem HUDI. Poleg teh sta se v tem obdobju za sporazumno prekinitev delovnega razmerja odločila dva delavca, in sicer Gvido GOLOB - nabiralec 2 in Mevlida ŠEHIĆ - odnašalka. Poleg tega se je trem odnašalcem izteklo predvideno

obdobje dela, za katerega so bili sprejeti, in sicer Sebastjanu DRAKSLERJU, Simonu SOTOŠKU in Brunu STRGARŠKU, en delavec - Zoran TEŠIĆ, ki je delal kot krogličar, pa od julija dalje služi dolg domovini in ga po novem letu zopet pričakujemo v naši sredini. Vseh devet delavcev, ki so v tem obdobju delovno razmerje prekinili, je iz Obrata ročne in polavtomatske proizvodnje.

SPREJEMI

V istem obdobju pa je bilo v Obrat ročne in polavtomatske proizvodnje sprejetih osem delavcev: Tomaž NUČIĆ, Rok BIZJAK, Denis POŠEBAL, Milan DAKIĆ, Tine POSPEH in Andrej PIRNAT za dela odnašalca, pri katerem se bodo priučevali za steklarski pok-

lic, Viktor MOČNIK kot odbijalec in Blaženko GAVRIČ kot nabiralec 3. Izkazalo se je, da je potrebno zapolniti vrzel na elektro področju, zato je bil v Oddelek vzdrževanja sprejet en delavec - iz Steklarne je prešel k nam Franjo KNEZ.

Zato je stanje zaposlenih ponovno enako izhodiščnemu, kar pomeni, da ohranjamo 229 zaposlenih. Ta številka zajema 130 moških in 99 žensk.

JUBILANTI

V zadnjem tromesečju so dopolnili okroglo število let dela naslednji delavci:

- 10 LET - Damjan PAVČNIK, Bojan KUDER, Simona MARINKOVIČ in Stanislav MERZDOVNIK in
- 20 LET - Nesiba KAMENJAŠEVIČ, Zlata KASUMOVIC, Sabir MEŠTROVAC in Marica VOLAJ.

Čestitamo!

Kadrovski referat
Marinka Anžlovar

IZOBRAŽEVANJE

Šolanje na višji stopnji izobraževanja so v tem obdobju uspešno zaključili trije delavci:

- Ivan HEREK in Dragan MARINKOVIČ - Steklarsko šolo Rogaška Slatina - smer steklarski tehnik in
- Franc MARINKO - tehniško srednjo šolo Celje, smer strojni tehnik.

OSTALO

Tokrat lahko v Steklarju prvič pišemo tudi o porokah. Najlepši mesec maj je premamil dva že prekaljena para, katerih en del se tiče naše družbe, da sta se odločila stopiti na skupno življenjsko pot: Branko KAJTNA je to storil s svojo družico Damjano (doslej Frece), Dunja BREČKO (sedaj Logar) pa s svojim izvoljencem Matejem.

Še naprej vse dobro na skupni poti.

Sindikata družbe Opal obvešča

V mesecu juniju je na Bledu potekala prva svetovna sindikalna konferenca industrij materialov, med katero spadamo tudi mi. Organiziral jo je naš sindikat KNG v sodelovanju z ICEM (mednarodni sindikat, katerega član smo tudi mi). Konferenca je bila izredno zanimiva in pa tudi zelo poučna. S

namenom obvladovanja tržišča. Naloga sindikatov je, da to preprečimo, oz. da ohranimo raven delavskih pravic, ki so že tako ali tako ogrožene. Tudi k nam bodo prišli tujci, ki bodo iskali možnost zasluzka, zato menim, da se mora sindikat že zdaj pripraviti na to obdobje, ki zagotovo ne bo lahko.

Svetovne konference so se udeležili predstavniki z vsega sveta.

podpredsednikom sindikata KNG, Sonibojem Knežakom, ki zastopa sindikate steklarske industrije Slovenije, sva se je udeležila kot člana slovenske delegacije.

Teme, ki smo jih obravnavali, so bile različne, največjo pozornost pa smo namenili GLOBALIZACIJI - to je proces združevanja industrij, z željo po večjem zaslužku in z

Govorili smo tudi o delovnih pogojih in lahko rečem, da se bo na tem področju moralo marsikaj urediti. Predstavniki največje francoske steklarne Saint Gobain nam je povedal, kako je pri njih in treba je priznati, da na tem področju zaostajamo desetletje ali celo več. Tudi pri nas opažamo neke poskuse izboljšave delovnih pogojev, ki pa

v praksi niso najbolj uspešni. Pozitivno je sicer, da se nekaj dogaja, vendar bo potrebnega več denarja in strokovnega pristopa pri razreševanju te problematike. Sprememba pokojninske zakonodaje in z njo povezana daljša delovna doba terja od sindikatov tudi večje aktivnosti na področju izboljšanja delovnih pogojev.

Naši delodajalci od vseh nas zahtevajo čedalje več, oziroma maksimalno delo, nagrade oz. plače pa so še naprej minimalne. Upam, da se bodo tudi na tem področju kaj premaknilo, da bomo tudi delavci

začeli hoditi v službo z večjim veseljem kot danes.

Današnja priložnost izkoriščam tudi za to, da se v imenu izvršnega odbora sindikata OPAL zahvaljujem Sonibojem, ki nam je zelo pomagal pri ustanovitvi sindikata in ki nam pomaga še sedaj.

V slogi je moč, pravi star pregovor in naj bo to moja zadnja misel do naslednjic.

Predsednik sindikata
družbe OPAL
Mario Lovrič

ANKETA

o mnenju o družbi, vodstvu in počutju vsakega med nami v njej

V mesecu juniju smo v naši družbi izvedli anketo med zaposlenimi družbi sami, o vodstvu ter o počutju in zadovoljstvu ali nezadovoljstvu slehernega med nami v njej. Anketa je bila anonimna, uporabili pa jo bomo pri postavljanju temeljev različnih odločitev v družbi.

Od skupno 229 obrazcev, ki so jih zaposleni prejeli pri plači, smo dobili vrnjenih 82 - 35,8 % izpolnjenih anketnih vprašalnikov. Morda kdo meni, da je to malo, vendar smo s tem kar v slovenskem povprečju. Seveda nam je žal, da številka ni večja, najbrž pa ima vsak svoj razlog, da je anketo oddal ali ne. Anketni vprašalniki bodo postali stalna praksa, z njimi bomo preverjali "klimo in temperaturo" približno dvakrat letno.

Podatki še niso obdelani v celoti, ker to terja kar precej časa, za pokušino, da potešimo radovednost pa objavljamo "gole rezultate" na nekaj vprašanj.

Na vprašanje: "Ali ste seznanjeni s poslovno politiko družbe in jo podpirate", je bilo

- 6 oz. 7,3 % odgovorov - da, do podrobnosti
- 22 oz. 26,8 % - da, v grobem
- 42 oz. 51,2 % - delno in
- 12 oz. 14,6 % - ne, sploh ne

Na vprašanje: "Ali menite, da ima naša družba dober položaj na trgu", je bilo

- 10 oz. 12,2 % odgovorov - da, zelo
- 35 oz. 42,7 % - da, precej
- 35 oz. 42,7 % - delno in
- 2 oz. 2,4 % - ne, sploh ne

Na vprašanje: "Ali ste zadovoljni s svojim delovnim mestom", je bilo

- 13 oz. 15,8 % odgovorov - da, zelo
- 26 oz. 31,7 % - da, precej
- 36 oz. 43,9 % - delno in
- 7 oz. 8,5 % - ne, sploh ne

Na vprašanje: "Menite, da je vaša zaposlitev varna", je bilo

- 37 oz. 45,1 % odgovorov - da
- 41 oz. 50,0 % - ne
- 4 oz. 4,8 % pa jih na to vprašanje ni odgovorilo.

Rezultate odgovorov drugih vprašanj bomo objavili kasneje - večinoma na oglasni deski. Statistični obdelavi podatkov sledi analiza in spreminjanje določenih zadev. Tudi o tem vas bomo še seznanjali.

Zaenkrat pa bi se vsem, ki ste si vzeli malo časa za sodelovanje v anketi zahvalila, in tako vas, kot tudi tiste, ki se sedaj za ta korak tokrat niste odločili, povabila k sodelovanju. Bo bolj realno in še bolj zanimivo. Pa lepe počitnice vsem skupaj.

Marinka Anžlovar

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

UVOD

Ena od prednosti nalog sveta delavcev (SD) je vsekakor zagotavljanje varstva in zdravja pri delu, zato sem na zadnji seji sprejel nalogo predstavnika delavcev za to področje. Prvi cilj bo sodelovati pri izdelavi ocene tveganja na delovnem mestu, informirati in obveščati delavce o pravicah in dolžnostih, povezanih z varnostnimi ukrepi, kakor tudi sodelovati z delodajalcem o ukrepih za izboljšanje varstva in zdravja na slehernem delovnem mestu.

Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD), ki je stopil v veljavo že leta 1999, bo dosledno začel veljati konec julija 2001 in bo marsikoga presenetil nepripravljenega. ZVZD nalaga predstavnikom delavcev (SD) pomembno nalogo pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu. Delodajalec in SD se morajo o vprašanih varstva in zdravja pri delu medsebojno obveščati, skupno posvetovati ter soodločati v skladu z zakonom. Da pa bodo delavci o odločitvah obveščeni, SD zagotavlja zadostno obveščenost o stanju preko časopisa Steklar ter informacij preko oglašnih panojev. Delavcem bo omogočeno, da se kadarkoli obrnejo na SD s težavami v zvezi z varnostno in zdravjem pri delu.

ZAKON O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU (RAZLAGA)

TEMELJNA NAČELA

Delodajalec je v celoti odgovoren za stanje varnosti in zdravja pri delu, čeprav je obveznosti opravljanja strokovnih nalog prenesel na strokovnega delavca. Delodajalec je dolžan zagotoviti varnost in zdravje delavcev v zvezi z delom. Delavec pa ima pravico do dela in delovnega okolja, ki mu zagotavlja varnost in zdravje pri delu, hkrati pa mora spoštovati in izvajati ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Uporabljati mora tudi sredstva za osebno varstvo in vse predvidene varnostne naprave, ki omogočajo varnejše delo.

OBVEZNOST DELODAJALCA

Delodajalec mora izdelati in sprejeti izjavo o varnosti, pooblastiti strokovnega delavca in zdravnika, zagotavljati požarno varstvo itd.

IZJAVA O VARNOSTI

Z izjavo delodajalec pisno izjavi, da izvaja vse ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Izjava mora zajeti vsa delovna mesta v seznamu delovnih mest. Za izdelavo izjave o varnosti je potrebne ustrezen postopek ocenjevanja tveganja na vsakem delovnem mestu. Sam postopek ocenjevanja v steklarni že teče in ga izdeluje SINET v sodelovanju z SD.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELAVCEV

Delavec ima pravico in dolžnost seznanjati se z varnostnimi ukrepi in ukrepi zdravstvenega varstva ter, da se usposablja za njihovo

izvajanje. Če se bo delavec izogibal usposabljanju, bo kršil delovne obveznosti in bo delodajalec prisiljen uveljavljati svoje pravice proti takšnemu delavcu.

V novem zakonu ima delavec pravico odkloniti delo v primeru, če ni bil seznanjen z nevarnostmi ali škodljivostmi pri delu. Pravico odkloniti delo ima tudi, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje ali če dela več kot polni delovni čas, oz. ponoči, če bi mu v skladu z mnenjem pooblaščenega zdravnika takšno delo poslabšalo zdravstveno stanje. Tu je potrebno opozoriti, da pooblaščen zdravnik ni osebni zdravnik, ampak zdravnik, ki ga pooblasti delodajalec.

Obveznosti delavca pa so, da mora upoštevati predpisane varnostne ukrepe, opravljati mora delo s tolikšno pazljivostjo, da s tem varuje svoje zdravje in zdravje drugih. Delavec mora delodajalca pisno ali ustno preko svojih predstavnikov takoj obvestiti o nevarnosti, ki bi

lahko ogrozila njegovo zdravje in zdravje drugih delavcev.

KAZENSKES DOLOČBE

Delavec se bo kaznoval z najmanj 30.000 SIT za prekršek, če delodajalca ne bo obvestil o nevarnostih, ki bi lahko ogrozili njegovo varnost in zdravje ali zdravje in varnost drugih. Še vedno se dogaja, da delavci molče prenašajo brezbriznost do primerne varnosti na delovnem mestu. Mogoče bo pa tak udarec po žepu vzpodbudil delavca, da se bo soočil z delodajalce, glede varnosti in zdravja pri delu.

Zavedati se je namreč treba, da ko odpove zdravje, tudi zaslužka ni več.

Denis Meterc
predstavnika SD za varnost in
zdravje pri delu

GASILSKI KOTIČEK PIGD STEKLARNE HRASNTRIK

V Steklarni Hrastnik obstaja in deluje gasilsko društvo. Društvo je bilo ustanovljeno že davnega leta 1929. Zato mislimo, daje prav, da o svojem delu redno obveščamo tudi vse bralce glasila Steklar.

Naše društvo trenutno šteje nekaj več kot 50 članov, večinoma zaposlenih v Steklarni in njenih hčerinskih družbah. Namen delovanja našega društva je zaščita in reševanje pred požari in drugimi nesrečami na objektih Steklarne in njenih družb, po potrebi pa priskočimo na pomoč tudi ostalim gasilskim društvom v občini in širše. Tako smo v letošnjem letu že imeli nekaj intervencij in manjših začetnih požarov. Da pa smo lahko uspešni na intervencijah, so potrebne vaje, katere opravljamo redno po planu vaj.

V bližnji prihodnosti načrtujemo nekaj zanimivih dogajanj, o katerih boste pravočasno obveščeni v tem glasilu in na oglašnih deskah. Za prvo oglašanje toliko. V naslednji številki pa vam bomo podrobneje opisali dogajanje v društvu pa tudi preventivi pred požari bomo namenili nekaj stavkov.

Ker pa se bliža čas dopustov, vam želimo, da bi ga preživeli po svojih željah.

Lep pozdrav z gasilskim
NA POMOČ!

Predsednik PIGD Steklarna
Andrej Časar

Seminar o varstvu pri delu

ZAČETEK KAJAKAŠKE SEZONE 2001

Tudi letos so kajakaši na divjih vodah že pričeli s svojimi tekmovanji. Ker je Steklarna Hrastnik d. d. generalni pokrovitelj hrastniških kajakašev in kanuistov, je prav, da vas na kratko seznanimo z doseženimi rezultati naših tekmovalcev na pomembnejših tekmah začetka sezone.

Na POKALU ALPE ADRIA, ki je bil 21. 04. 2001 v Osilnici na reki Kolpi, je v mladinski konkurenci v slalomu med kajakaši zmagal Peter Kauzer, Janoš Peterlin se je uvrstil na 6. mesto, Matic Stoklasa pa je bil 12. Med kanuisti v mladinski konkurenci je bil Igor Jamšek 4., Gregor Vretič pa 5.

Med člani pa sta osvojila Gregor Laznik sedmo in Boštjan Pečnik osmo mesto.

28. in 29. 04. sta bili na SOČI dve tekmi v slalomu. Prvi dan so hrastniški tekmovalci dosegli naslednje rezultate:

Med mladinci v kajaku je Peter Kauzer zmagal z veliko prednostjo, Matic Stoklasa je bil 16., Janoš Peterlin pa 20. Pri kanuistih med mladinci je bil Igor Jamšek 4., Gregor Vretič pa 6.

V članski konkurenci je bil Gregor Laznik 13., Boštjan Pečnik pa 19.

Drugi dan tekmovanja je Peter Kauzer ponovno zmagal, Janoš Peterlin je osvojil 3. mesto, Matic Stoklasa pa je bil 13.

Med kanuisti je bil Gregor Vretič 4. Igor Jamšek pa 6. V kajaku je bil med člani Gregor Laznik 5., Boštjan Pečnik pa 10.

Obe tekmi na Soči sta bili mednarodni in sta bili tudi izbirni za sestavo državne reprezentance za letošnjo sezono. Med temi izbirnimi tekmami so mlajše kategorije tekmovalce na tekmi Slovenskega pokala v Celju 02. 05. 2001. V slalomu je bil med mlajšimi mladinci Janoš Peterlin 2., Matic Stoklasa pa 4. Med mlajšimi mladinci je v kanuju zmagal Gregor Vretič.

Po slalomu so se tekmovalci pomerili še v spustu. V kajaku je bil med mlajšimi

mladinci Janoš Peterlin 2., Matic Stoklasa pa 5. Gregor Vretič je zmagal v slalomu dodal še zmago v spustu, v kategoriji mladincev v kajaku pa je zmagal Robi Seničar, drugo mesto pa si je priveslal Sergej Zaletel.

05. in 06. maja, pa sta bili v Tacnu še dve tekmi v slalomu. Tudi ta dva slaloma sta bila mednarodna in izbirna za slovensko državno selekcijo.

Prvi dan so naši tekmovalci dosegli:

v kajaku je med mladinci Peter Kauzer zmagal, Janoš Peterlin je bil 8., Matic Stoklasa pa 11. Med člani pa je bil Gregor Laznik 8., Boštjan Pečnik 10., Žiga Zalokar pa 16. Med kanuisti pa sta naša mladincev zasedla: Igor Jamšek 4. in Gregor Vretič 5. mesto.

Drugi dan tekmovanja pa so bili hrastniški tekmovalci v svojih kategorijah:

Peter Kauzer je zmagal, Janoš Peterlin je bil 7., Matic Stoklasa 12., Gregor Laznik je bil 7., Boštjan Pečnik 11., Žiga Zalokar 15., Gregor Vretič je bil 4., Igor Jamšek 5.

Po prvih tekmah je jasno, da Peter Kauzer med mladinci nima pravega konkurenta, v državno reprezentanco pa se je med kanuisti uvrstil tudi Igor Jamšek. Tako bosta tudi letos dva Hrastničana zastopala Slovenijo na Evropskem prvenstvu, ki bo v Bratislavi 07. in 08. julija.

Poleg tega pa se je Peter Kauzer uvrstil tudi v člansko državno reprezentanco v slalomu, v kategoriji kajaka K - 1, in bo nastopil na dveh tekmah svetovnega pokala: v Meranu in v Pragi.

Tako je prvi del letošnje sezone kajaka in kanuja na divjih vodah za nami. Pokazal nam je dejansko moč in pripravljenost naših tekmovalcev. Rezultati so nekeje v mejah pričakovane, čeprav smo morda po tihem upali, da se bo tudi Gregor Laznik uvrstil v državno reprezentanco. Od tega ni bil daleč, saj je prva rezerva. Povedati

pa moramo, da prvo leto nastopa v članski konkurenci in da je praktično še vse tekmovalno obdobje pred njim.

Velik korak naprej pa je naredil Peter Kauzer, saj se je kot mladinec uvrstil v člansko državno ekipo. Upajmo, da mu na največjih tekmah v svetovnem pokalu trema in odgovornost ne bosta "zvezala" roke in da bo tudi med svetovnimi velemojstri pokazal vse svoje znanje in talent. Velike možnosti za

medaljo pa ima Peter seveda na evropskem mladinskem prvenstvu. Upamo, da nam bo nadaljevanje tekmovalne sezone prineslo še več uspehov in da bo ime BD STEKLARNA HRASTNIK še večkrat sijalo z vrha napisanih rezultatov po tekmovanjih.

Lepo pozdravljeni do prihodnjič!

KAMAPRES

IZ DELA SVETA DELAVCEV

nagrade za prisotnost na delu. Predlog predsednika sveta delavcev je bil, da naj vodstvo razmisli o uvedbi stimulacij, predvsem v Obratu pregleda.

- Tema junijske seje sveta delavcev je bila tudi obravnava problematike napredovanja na delovnem mestu. Direktorju družbe je bil posredovan predlog sveta delavcev, da bi bilo potrebno sprejeti pravilnik o napredovanju, ki bi določal in urejal načine in možnosti napredovanja zaposlenih.
- Sprejet je bil tudi sklep o sklicu delnih zborov delavcev, ki jih lahko svet delavcev v skladu z zakonom skliče enkrat letno med delovnim časom in na katere bomo povabili vodstvo družbe, da predstavi poslovanje in poslovne načrte zaposlenim. Zbori bodo predvidoma v mesecu oktobru.
- Kredite Delavske hranilnice lahko še vedno urejate pri predsedniku Sveta delavcev v 3. nadstropju upravne zgradbe, kjer boste izvedeli vse o pogojih in načinu najema kreditov. Možno je najeti kredit z dobo vračanja do 60 mesecev. Prav tako pa lahko kredit z dobo vračanja do dveh let dobijo zaposleni v Steklarni Hrastnik, tujci, ki so člani sindikata KNG. Za najem teh kreditov daje garancijo republiški sindikat KNG.
- Z vodstvom podjetja je bil sklenjen tudi dogovor o načinu dodelitve praznih stanovanj. Svet delavcev bo ustanovil komisijo za stanovanjska vprašanja, ki bo v skladu s pravilnikom, ki je v pripravi, dodelil prazna stanovanja. Za vsako prosto stanovanje bo objavljen razpis na oglasnih deskah.
- Zakon o varovanju zdravja in varnosti pri delu prinaša vrsto sprememb in novih obveznosti tako za vodstva podjetij, zaposlene in seveda tudi za predstavnike zaposlenih. Z nalogami in pristojnostmi sveta delavcev na tem področju smo se seznanili na enodnevem seminarju, ki smo ga skupno organizirali s svetom delavcev družbe Opal in na katere smo povabili tudi predse-dnike obeh sindikatov.
- Svet delavcev je imenoval tudi predstavnika zaposlenih za področje varnosti in zdravja pri delu, in sicer bo odbor za varstvo pri delu, ki ga bomo formirali na naslednji seji, vodil Denis Meterc. Odbor naj bi se sestajal predvidoma vsak mesec in obravnaval stanje varnosti in zdravja pri delu, predvsem pa izpolnjevanje zakonskih določil tega zakona.
- Na junijski seji, na katero je bil vabljen tudi direktor Steklarne Hrastnik, smo opozorili na problematiko nadurnega dela, ki se pojavlja v nekaterih sredinah. Dobili smo zagotovila direktorja, da se bo poskušalo to problematiko razrešiti v najkrajšem možnem času.
- Obravnavana je bila tudi problematika bolniškega staleža, ki je v tesni povezavi s potrebo po opravljanju nadurnega dela. Skupna ugotovitev vodstva in sveta delavcev je bila, da je eden od vzrokov za povečanje bolniške odsotnosti tudi ukinitvev

Predsednik Sveta delavcev
Soniboj Knežak

O DELU SINDIKATA

Od našega zadnjega javljanja se je nabralo kar nekaj novic, zato si jih na kratko oglejmo:

- Izvršni odbor, ki ga večinoma sestavljajo novi člani, se je udeležil izobraževalnega seminarja - Sindikalne šole I. stopnje, kjer smo izvedeli veliko novosti, ki nam bodo v pomoč pri našem delu. V jesenskem delu bo organiziran nadaljevalni seminar, kjer se bomo usposobili za samostojno kvalitetno vodenje sestankov, se seznanili z veččinami pogajanj in z nalogami sindikata na področju varnosti in zdravja pri delu.
- Nakopičene težave in nezadovoljstvo v nekaterih sredinah so

botrovali aktivnostim, ki jih je sindikat izvajal v smeri razrešitve problemov, ki so prisotni v nekaterih sredinah. Z vodstvom podjetja smo dosegli dogovor o razrešitvi problematike nadurnega dela v nekaterih sredinah, sprejet pa je bil tudi dodaten način stimuliranja v proizvodnem sektorju, ki že daje prve pozitivne učinke.

- Končali smo tudi z urejanjem in postavitvijo počitniških prikolic, tako da prvi letovalci že uživajo v čudovitem okolju avtokampa v Vrsarju.
- V jesenskem delu letošnjega leta pa načrtujemo prve pogovore z vodstvom podjetja o dodatnem pokojninskem zavarovanju.

Toliko na kratko iz sindikata. Vsem članicam in članom pa želim prijeten dopust in obilo lepega vremena.

Predsednik Sindikata
Matej Kaiser

ZANIMALO VAS BO

V mesecu **APRILU 2001** so delovno razmerje v Steklarni Hrastnik **PREKINILE 3 delavke:**

INVALIDSKO UPOKOJENA (1 delavka):

V tem mesecu se je invalidsko upokojila naša delavka Izeta Semič, ki je do upokojitve opravljala delo pregledalke I v Obratu pregleda - Sektor za zagotavljanje kakovosti. Delovno razmerje v Steklarni Hrastnik pa je v mesecu aprilu prenehalo tudi Ajši Smajlagič in Andreji Kušar, obe pa sta bili zaposleni kot pregledalki stekla v Obratu pregleda.

V mesecu **APRILU 2001** v Steklarni Hrastnik nihče ni sklenil delovnega razmerja.

V mesecu **MAJU 2001** sta prekinili delovno razmerje **2 delavki:**

DOLOČEN ČAS (1 delavka):

Darija Gala, zaposlena za določen čas kot samostojna komercialistka v komercialnem sektorju.

V mesecu maju pa je delovno razmerje prenehalo tudi Sandi Tavčar, ki je bila zaposlena kot pomožna delavka v obratu pregleda.

V maju 2001 se je iz firme Glascom d.o.o. v Steklarno Hrast-

nik d.d. vrnila Mojca Škoberne, ki bo v Steklarni še naprej opravljala dela samostojne komercialistke v komercialnem sektorju.

Nihče od zaposlenih ni v mesecu JUNIJU 2001 v Steklarni Hrastnik d.d. prekinil delovnega razmerja.

Omenjenega meseca je v Steklarni Hrastnik sklenil delovno razmerje za določen čas Janez Mervič, ki se je zaposlil na delovno mesto samostojnega komercialista v komercialnem sektorju.

Mesec JUNIJ 2001 je Steklarna Hrastnik zaključila s številom 491 zaposlenimi, med katerimi je 274 moških in pa 217 žensk, v to število pa vključenih tudi 15 delavcev sprejetih za določen čas.

IZOBRAŽEVANJE

V teh poletnih mesecih so izobraževanje ob delu zaključili naslednji delavci:

Uroš Mastnak in Robert Marinko sta svoje izobraževanje zaključila na Srednji tehniški in poklicni šoli v Trbovljah in si s tem pridobila poklic strojnega tehnika, in Igor Gošler, ki je zaključil šolanje na Zasavski ljudski univerzi v

DNEVI TAJSKE KUHINJE V SODEXHU

Tajska kuhinja je eksotična in po svojih značilnostih najbolj podobna kitajski. Zaradi vpliva budizma je Tajska pravi raj ali bolje rečeno velika zbirka receptov za vegetarijance.

Če boste na Tajskem videli ljudi, ki jedo kar na cesti, se ne čudite. To za Tajce ni nič kaj redek prizor. Zvečer se ulice spremenijo v restavracije - ponudniki pripeljejo celotno kuhinjsko opremo in pribor, potem pa kar pred mimoidočimi pripravljajo hrano.

Glavni obrok je največkrat riž. Najbolj znan beli riž se imenuje Khao Iao. Ker pa bi bila jed iz samega riža le preveč dolgočasna, Tajci k rižu postrežejo mesne ali zelenjavne jedi.

Radi uporabljajo svežo svinjino, govedino ali piščančje meso, se pa v tajskih vodikih znajdejo tudi kobilice in črvi, kar gre Evropecem bolj težko po grlu.

Soljenje po tajsko

Vegetarijancem Tajci namesto mesa ponudijo sojin sir tofu. Tako kot to velja za druge azijske kuhinje, so tudi na Tajskem pri pripravi zelenjave hitri. Le na kratko jo podušijo, da ohrani okus in ne izgubi hranljivih vrednosti. V tajski kuhinji boste srečali zelje, buče, jajčevce, gobe, sojine kalčke, stročji fižol in več vrst tipične tajske zelenjave.

Ni pa riž alfa in omega tajske kuhinje. Zanj so značilne tudi

testenine, najbolj znani so rezanci iz pšenične moke z dodatkom tapioke. Pri pripravi omak pogosto sežejo po kokosovem mleku. Priljubljeno živilo pa so tudi jajca. Hrana je večinoma ostro začinjena. Najpogostejše začimbe tajske kuhinje so čili, česen, rdeč pekoč curry, ingver, meta, svež koriander, limonina trava... Namesto s soljo, kakršne smo navajeni Evropejci, Tajci raje solijo z ribjo ali sojino omako in pasto iz rakcev.

Jedem včasih dodajajo tropsko sadje: mango, papajo, durian, banane (teh je kar 20 vrst!), kokos, guavo, limete, ananas in drugo. Za sladico pa vam bodo postregli s krofu podobnim ocvrtim pecivom. Na Sodexhovich dnevih tajske kuhinje smo gostom postregli takole:

1. dan: piščanec v omaki na rižu (khao rad na kai) in kumarična solata,
2. dan: rezanci po tajsko (phad thai sai kai), tajski poljubčki in tropski sok,
3. dan: tajska mesno zelenjavna juha, sojina skuta po tajsko s curryjem, kuhan riž in zelje v solati.

Trbovljah in si pridobil poklic elektrotehnik - energetik.

Podiplomski magistrski študij na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko je meseca junija 2001 zaključil Roman Tušek, zaposlen kot elektronik in si s tem pridobil naziv magister znanosti s področja elektrotehnike.

JUBILEJNE NAGRADE:

10 LET

Simon Kovač, Boštjan Hudi,

Simon Laznik in Jože Božjak

20 LET

mag. Stojan Binder, Vlado Kršlin, Marko Perikič, Radiša Radisavljevič, Suada Pajazetovič, Slavko in Mirjana Stjepanovič

30 LET

Marija Kostanjšek in Hasan Ramič

Čestitamo vsem

Kadrovska služba
Sabina Medved

DOLGO PRIČAKOVANA SANACIJA GODBENEGA DOMA

Otvoritev godbenega doma ...

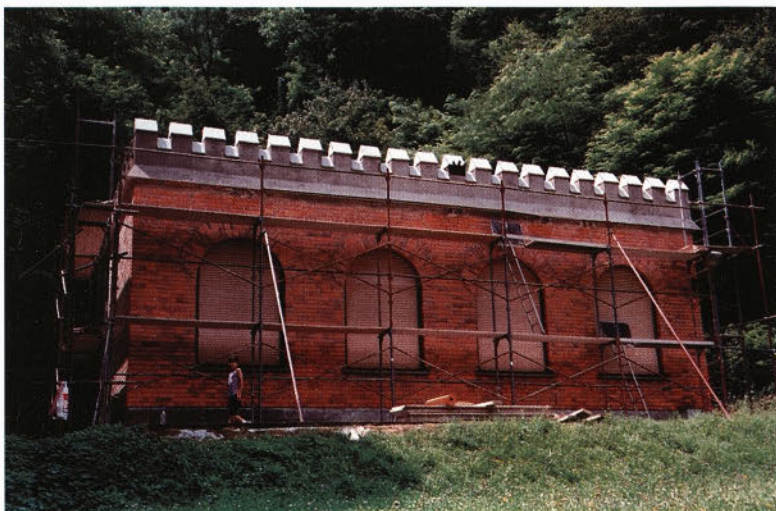
Dolgoletna želja steklarskih godbenikov po nujni adaptaciji strehe počasi postaja dejstvo... Obljuba generalnega direktorja Steklarne Hrastnik mag. Stojana Binderja se v teh dneh, ko se končuje kompletna sanacija strehe, tudi dejansko uresničuje.

Delavci Gradbene dejavnosti iz Hrastnika v teh dneh končujejo kompletno sanacijo strehe, ki bo omogočila bistveno boljše pogoje za vadbo našim godbenikom in tudi ostalim uporabnikom, saj nameravamo z notranjo preureditvijo doma le tega ponuditi v uporabo tudi ostalim uporabnikom (izobraževanje, poroke...).

Investicije, ki presega 2.5 milijona SIT, godbeniki sami nikakor ne bi zmogli, saj nam finančna sredstva dovoljujejo le izvajanje redne dejavnosti. Zato se ob tej priliki iskreno zahvaljujemo za razumevanje in pomoč direktorju Steklarne Hrastnik, mag Stojanu Binderju.

S prostovoljnim delom pa se bomo lotili obnovitvenih del tudi v notranjosti doma, tako da računamo, da bo dom v naslednjih mesecih spet dobil podobo, ki nam bo vsem v ponos.

Predsednik Steklarske godbe
Soniboj Knežak

Dela so se pričela...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje drage mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem komerciale, še posebej sektorju gotovih izdelkov in špedicijski službi za prejeto cvetje in sveče. Iskrena hvala vsem, ki ste mi v teh težkih trenutkih stali ob strani in mi s toplim stiskom rok lajšali bolečino.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Jožica Zupan

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega drage mame

Zofije ŠKORJANC

se iskreno zahvaljujem sodelavcem brusilnice za darovane sveče in izrečena sožalja

Sin Marjan z družino

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage hčerke, žene in babice

Metke SCHLENZ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Hvala vam!

Žalujoči: njena mama Danijela, mož Toni in sin z družino

ZAHVALA

V mesecu naju se je izteklo prvo leto dni, odkar nas je zapustil naš ljubi sin, brat ter stric

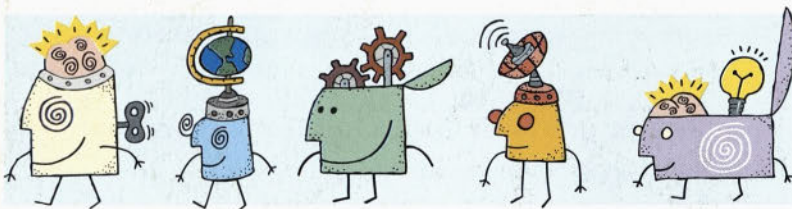
Roman BREČKO

Vsem prijateljicam, prijateljem in sodelavcem Stedeka se iskreno zahvaljujemo za podarjeno cvetje in sveče.
Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

Nagradna križanka

				A	LUKNJICA V KOŽI	RIMSKI PESNIK (PUBLIUS NASO)	PSU PODOBNA ZVER	DEL KMEČKEGA VOZA	OTOČJE V ALEUTIH	SLOVEN. PESNICA (MAJDA)	PRILJUBLJENA IGRA NA KARTE	A	AVTOR: KARLI DREMEL	TANČICA	OTOČJE OB NOVI GVINEJI	KRAJ V BOKI KOTORSKI	MESTO V NEMČJI	ONDREJ NEPELA	
PREBIVALKA POHORJA												TUJE MOŠKO IME	LADJSKI TOVOR						
OMOTAVANJE													OZVEZDJE OB RAVNIKU						
PIANO													MESTECE V IRANU					GORA V SVICI	
LETVOŠKI KRAJ NA SPODNJEM ŠTAJERSKEM	GREGOR STRNIŠA			AM. HUMOR. PISATELJ			KRALJEVO BIVALIŠČE		ALGE NA STOJEČI VODI	REKA V FRANCIJI						FINSKI PISATELJ (JUHANJ)			
	ATENINO SVETIŠČE			ŠVED. KNJIŽ. HANSSON						IMOVI									
FINSKI ARHITEKT (ALVAR)					INDIGU PODOBNA SNOV						FIGURA PRI ČETVORKI					PERJE PRI REPI			
																NINO ROBIČ			
FRANC. SLIKAR (NICOLAS DE)					ZBIRALIŠČE KURIRJEV						NEM. PISATELJ GRDOBA, POREDNEZ						MAJHEN LONEC	LUTKAR MAJARON	RIBIŠKA MREŽA
					VODNA ŽIVAL														
PRODAJALEC PESKA						GLAS TRDONEBNIK	MESTO POD URALOM ANGLEŠKO SVET. PIVO						ČRTA, POTEZA	MESTO V FRANCIJI					
														AVGUST ŽIGON					
INDIJSKA RASTLINA					USTROJ, SKUPEK APARATOV										ENA OD ELEKTROD PRI TRANZISTORJU	LIRSKA PESEM			
																LOVRO KUJAR			
HUMORISTIKA ERZIŠNIK					CIMA, POGANJEK SLOV. SLIKAR (MIHA)			LITERAT											
								JUDOVSKA LOČINA											
KRAJ V JUŽNI ALBANIJI					FILM. IGR. REMICK GUSTAV IPAVEC				GR. OTOK V KIKLADIH									ZGORNJI DEL STOPALA	GRŠKA BOGINJA PREPIRA
									NRAVO-SLOVEC										
A	DEL TENIŠKE IGRE	JAPONSKA NABIRALKA BISEROV	MIZARSKO ORODJE MOŠTVO, POSADKA					BRAZILSKI DIRKAČ (AYRTON)							IGRALKA PAPAS				
														ŽUŽELKA					
ZVEZDA SPREMLJEVALKA, TRABANT								GRŠKA ČRKA			SREDIŠČE VRTENJA	FIL. REŽISER VAVRA RENATA TEBALDI							
								RADJ											
FRANC. PISATELJ ZOLA						INDIJSKI VODNI BIVOL				AMER. IGRALEC WELLES							RAFKO IRGOLIČ		
REKA V BANATU						NESTROKOVNJAK				SLOV. IGRALKA (EMA)							TONE SELIŠKAR		

Ime in priimek: _____
 Davčna številka: _____
 Št. tek. računa: _____

Vaš današnji horoskop:

- služba: zvezde se vam nasmihaajo;
- denar: zvezde se vam nasmihaajo;
- ljubezen: zvezde se vam nasmihaajo;
- seks: zvezde crkavajo od smeha!

Janezek in Micka se vsak dan igrata skupaj. Pa pride Micka in reče Janezku: "Jaz mam pa novo punčko, ti pa ne, ha, ha..." Pa pride Micka drugi dan: "Jaz mam pa novo žogo, ti pa ne, ha, ha..." Pa reče tretji dan Janezek Micki: "Jaz mam pa luleka, ti pa ne, ha, ha..." Micka pa mu reče nazaj: "Ko bom jaz velika, jih bom pa mela več kot ti, ha, ha!!!"

Nagradna križanka

Med reševalce s pravilnimi rešitvami nagradne križanke bo žreb razdelil nagrade v skupni vrednosti 11.000 tolarjev in sicer:
 1. nagrada - 5.000 tolarjev
 2. nagrada - 3.000 tolarjev
 tri nagrade po 1.000 tolarjev

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo Steklarja, Cesta 1. maja 14, 1430 Hrastnik do 31.8.2001. Reševalce prosimo, da pripišejo svojo davčno številko in številko tekočega računa, sicer nagrada ne bo izplačana.

Nagrajeni reševalci

Za nagradno križanko, objavljeno v Steklarju št.2/2001 smo prejeli 46 rešitev. Žreb je prisodil nagrade

naslednjim:

1. nagrada - 5.000 tolarjev: Heda Drnovšek, upok.
2. nagrada - 3.000 tolarjev: Nada Gošler, upok.
- 3.- 5. nagrada po 1.000 tolarjev: Ivan Gošler, upok., Antonija Deželak, upok., Boris Matko

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

VODORAVNO: Arad, kapok, Hrs, Rome, Arago, čop, SEJEM, lat, stiva, afta, demokrati, kamra, zeta, Sarandon, ambasadorica, Santana, Nain, Se, Arta, Njatin, otekline, alka, Raka, infarkt, matura, Stock, TU, Karmen, Barac, Omersa, IO, teenager, DO, obadar, imaret, Ett, Arturo, arni, Apo, rob, klatež, rias, rak.
 NAVPIČNO: AMBIENTE
 FRANKFURT.

K.D.

STEKLAR

Steklar - glasilo delavcev Steklarne
 Hrastnik ureja uredniški svet:
 Marinka Anžlovar, Brigita Stopar,
 Soniboj Knežak,
 Severina T. Šprogar
 Martina Kandolf, Slavko Marcen
 in Ksenija Jakopič.
 Glavni urednik: Soniboj Knežak.
 Oblikovanje: Alenka Leskovšek.
 Fotografije: Branko Klančar.
 Lektor: Herta Erman.
 Grafična priprava in tisk:
 Tiskarna Tori

Naslov uredništva: Steklar
 Hrastnik, C. 1. maja 14,
 tel.: 03 56 54 600.

